

3-дәріс

Қоршаған орта мен табиғи ресурстар мониторингінің бірыңғай жүйесі

Экологиялық мониторинг және геоэкология

Бірыңғай жүйенің қажеттілігі

- 01** Экологиялық мәселелер бірнеше табиғи компонентті қатар қамтиды.
- 02** Ведомстволық деректердің бытыраңқылығы кешенді бағалауды қиындатады.
- 03** Ортақ жүйе ақпаратты салыстыру мен үйлестіруге мүмкіндік береді.

Бастапқы жүйелердің шектеулері

- 01 Өлшеу және өңдеу әдістерінің сәйкессіздігі.
- 02 Ақпарат алмасу мен автоматтандырудың жеткіліксіздігі.
- 03 Кешенді талдау және болжамдық модельдердің шектеулілігі.

Жүйенің мақсаты

- 01 Қоршаған орта мен табиғи ресурстар жағдайын бақылау.
- 02 Ресурстарды сақтау және ұтымды пайдалану үшін дерек ұсыну.
- 03 Экологиялық қауіпсіздік жөніндегі шешімдерді ақпаратпен қамтамасыз ету.

Мониторингтің құрамдас бөліктері

- 01 Табиғи компоненттердің жағдайы бақыланады.
- 02 Ластану көздері мен антропогендік әсерлер зерттеледі.
- 03 Ресурстарды пайдалану нәтижелері бірге қарастырылады.

Аумақтық ұйымдастыру

Деңгей	Зерттеу ауқымы
Республикалық	Ел бойынша деректерді біріктіру
Аймақтық	Өңірдің табиғи және әлеуметтік ерекшеліктері
Жергілікті	Нақты учаскені егжей-тегжейлі зерттеу

Ақпараттық қамтамасыз ету

- 01 Деректер банктері мен кадастрлар қалыптастырылады.
- 02 Бақылау нәтижелері талданып, бағалау және болжам жасалады.
- 03 Мәліметтер мемлекеттік органдарға және халыққа ұсынылады.

Үйлестіру және ресурстар

- 01 Қатысушылардың міндеттері мен ақпарат беру тәртібі келісіледі.
- 02 Бірыңғай әдістемелер деректердің салыстырмалылығын арттырады.
- 03 Қаржыландыру мен техникалық жабдықтау жүйенің жұмысын қолдайды.

Экологиялық геологиямен байланыс

- 01** Литосфераның жоғарғы бөлігі тіршілік ортасының құрамдасы ретінде зерттеледі.
- 02** Геологиялық ортаның экологиялық қызметтері бағаланады.
- 03** Табиғи және техногендік өзгерістер біртұтас жүйеде қарастырылады.

Бақылау сұрақтары

- 01 Бірыңғай мониторинг жүйесі не үшін қажет?
- 02 Республикалық, аймақтық және жергілікті деңгейлер қалай байланысады?
- 03 Ортақ әдістемелердің маңызы қандай?